

Geestelijke groei: huisgodsdienst en gemeenteopbouw.

Zo'n vierhonderd jaar geleden - om precies te zijn in het jaar 1621 - verscheen een boek met de opmerkelijke titel: *De Geestelijke Kwekerij*. De auteur van dit werk was de Middelburgse schoolmeester Johannes de Swaef (1594-1653). Deze publicatie maakt op z'n minst twee dingen heel duidelijk:

- a. Wij zijn niet de eersten die nadenken over het thema geestelijke groei.
- b. Geestelijke groei is wel een heel persoonlijk zaak, maar tegelijk ook iets gemeenschappelijks. De primaire plek waar deze gemeenschappelijke groei beleefd en beoefend mag worden is in de optiek van Johannes de Swaef het gezin.

Andere auteurs over dit onderwerp: Jacobus Koelman, Petrus Wittewrongel, Franciscus Ridderus en Simon Oomius. Kenmerkend voor deze auteurs is dat zij het ideaal propageerden van het gezin als een *kleine gemeente*, zoals Simon Oomius dat beschreven heeft in zijn boek *Ecclesiola, dat is, Kleyne Kerkcke* (1661).

A. HUISGODSDIENST

Vanwaar de aandacht voor huisgodsdienst?

- a. Heilige Schrift (Deut. 6, Job 1, Psalm 78)
- b. Puritanisme: Lewis Bayle, *De practycke ofte oeffeninghe der godtzaligheydt*

In onze tijd lijkt de huisgodsdienst onder druk te staan ook onder reformatoische christenen. Een breed aantal belemmeringen blijkt daaraan debet te zijn.

1. Schroom bij de ouders
2. De sociale media
3. De drukte en stress die onze samenleving terroriseren: geen tijd, geen tijd.
4. Het klimaat in onze cultuur

Hoe dan wel? Enkele adviezen:

1. BEGIN ER ZO VROEG MOGELIJK MEE
2. STREEF NAAR REGELMAAT
3. LAAT DE SCHRIFTELING MEER DAN EEN RITUEEL ZIJN
4. MAAK 'WERK' VAN DE HUISELIJKE GEBEDEN. GEBEDSROOSTER?
5. VERGEET DE LOFZANG NIET. Augustinus: zingen is twee keer bidden.
6. LAAT ONZE HUISGODSDIENST BIJDAGEN AAN KARAKTERVORMING EN GEWETENSVORMING
7. GEEF ZELF HET GOEDE VOORBEELD
8. BEWAAK HET KLIMAAT IN UW GEZIN
9. VERWISSEL DE GROTE TRADITIE NIET MET ONZE KLEINE TRADITIES
10. HEB VEEL VERWACHTING VAN GOD

B. GEMEENTEOPBOUW

Samenhang gemeenteopbouw en geestelijke groei

Strategieën, modellen voor gemeenteopbouw. Teleurstellende resultaten.

Ds. Marius Noorloos schreef een inspirerend boekje met de titel: *Leven uit de Bron*. Via geloofsopbouw naar gemeenteopbouw.

Het geheim van gemeenteopbouw: de Heilige Geest en Zijn werk (Hand. 2).

- De gemeente is woonplaats van God in de Heilige Geest (Ef. 2:21).
- Dat bewaart voor activisme, krampachtigheid en moedeloosheid.

Op z'n minst twee zaken springen in het oog als de Heilige Geest vaardig wordt in een gemeente:

- a. Concentratie op de kern: geestelijke vernieuwing en verdieping.
- b. Zicht op de geestelijke gaven (charismata); vgl. Rom. 12, 1 Kor. 12, Ef. 4.

Charismata stiefmoederlijk behandeld in gereformeerde traditie (streeptheologie).

Kerkenraden doen er goed aan meer rekening te houden met charismatische structuur van de gemeente. In de praktijk brengt dat met zich mee dat:

1. er naast de ambtsdragers zoveel mogelijk gemeenteleden worden ingeschakeld bij het werk in de gemeente.
2. er niet alleen taakgericht, maar gavengericht wordt gekeken bij gemeenteopbouw beleid.
3. er aandacht is voor kleine cellen (bijbelkringen, gebedsgroepen).

Ten slotte: De les van de stratenmaker en van de waterdrager.

Dr. M. van Campen

Ede, maart 2019